

A forgalom finanszírozása, a szorosan vett üzletfinanszírozás a rövidtávú finanszírozási döntéseket, ezek megvalósítását, gyakorlati kivitelezését jelenti; a döntések a folyamatos gazdálkodás forrásellátását biztosítják. Ezek szoros kapcsolatban állnak a rövidtávú befektetési döntésekkel és a vállalkozás rendelkezésére álló erőforrások működtetésére irányuló döntésekkel; a vállalat ugyanis finanszírozási szempontból egységes egészet alkot! A finanszírozási terv összeállítása keretében megismerjük az állományi és forgalmi szemléletű tervezés jellemzőit, köztük a készletek, követelések, rövid lejáratú kötelezettségek tervezését. A vállalkozás finanszírozási stratégiája konzervatív, szolid vagy agresszív lehet. A tervezés dinamizálása a feladat számítógépes megoldását jelenti, a kézzel történő összeállítás nehézkes, korszerűtlen. A dinamikus finanszírozástervezés már a tervkészítés során lehetővé teszi a terv előzetes értékelését. Egyik módja az érzékenységi vizsgálat, amely arra ad választ, hogy a fontosabb tényezők mekkora terveltérése viselhető el a vállalkozás számára. A pénzügyi terv optimumának megközelítése megfelelő programmal a számítógép segítségével is megoldható; természetesen csak a valóságban kivitelezhető optimális tervvariáns keresésének van értelme.

Az üzletfinanszírozáshoz szorosan hozzátartozik a meglevő és a tervezett eszközlekkötés rendszeres értékelése, tekintve, hogy a finanszírozási források többnyire nem ingyen állnak a vállalkozás rendelkezésére. Az eszközlekkötés elemzése arra ad választ, hogy hogyan alakul a vállalkozás eszközszükséglete, milyen az eszközgazdálkodás színvonala, hatékonysága, vannak-e feleslegesen lekkötött eszközök. Az elemzésnél egybevetethetők: több időszak tényleges adatai, a tervadatok és tényszámok, a vállalkozás adata más, hasonló profi-

lú vállalkozás megfelelő adatával. A forgóeszköz-lekkötés elemzése során a lekkötés abszolút és viszonylagos változásának vizsgálatát, a forgási mutatókat s a reagálási fokkal történő elemzést ismerjük meg. A befektetett eszközök elemzése azok összevont értékeléséből, a tárgyi eszközök elemzéséből áll. Esettanulmány szemlélteti a könyvben az éves finanszírozási terv összeállítását a szükséges mellékszámítások számszerűsítésével. Éppígy mutatják be a szerzők a likviditási terv elkészítéséhez szükséges számításokat is.

A könyv utolsó (hetedik) fejezetében a két vagy több gazdasági társaság egyetlen gazdasági társasággá történő átalakítását célzó fúzióról olvashatunk. A fúzió beolvadás és összeolvadás lehet; az előbbinél a beolvadó gazdasági társaság jogilag megszűnik, összeolvadásnál az egyesülő gazdasági társaságok tevékenysége jogilag megszűnik, s új gazdasági társaság jön létre, amely az összeolvadó gazdasági társaságok jogutódja lesz. Megismerjük a fúzió gazdasági, pénzügyi céljait, a fúzió hasznosságának megítélését, költségének kiszámítását, s a fúzióhoz kapcsolódó számviteli, adózási feladatokat. Végül a fúziós taktikákkal ismerkedünk meg.

A könyv mellékletei kamat-, diszkont- és annuitási táblázatokat, a vállalat pénzügyi helyzetének vizsgálatához szükséges eredménykimutatást és mérleget mutatnak be. Ismertetik a hitelt igénylők banki minősítésének szempontjait, az üzleti terv tematikáját, a kölcsönkérelem, a készfizető kezességi, az óvadéki és az engedményezési szerződés mintáját. Irodalomjegyzék zárja a megoldások módjait a vállalkozás céljainak figyelembevételével, a lehetséges változatokkal és számszerű példákkal bemutató könyvet.

R. I.

József-Polonyi Gábor

AZ ÜZLETI BIZTOSÍTÁSOK ADÓZÁSI ÉS ELSZÁMOLÁSI SZABÁLYAI

SALDO Pénzügyi Tanácsadó
és Informatikai Rt.

Budapest, 2001., 178 p.

A biztosítások szükségszerűen hozzátartoznak a fejlődő gazdasághoz. Az üzleti biztosítások elszámolásával foglalkozó könyv közgazdász szerzője – a biztosítási ágazat dinamikus fejlődését szem előtt tartva – tájékoztatja az ebben a tárgykörben érdekelteket. Erre annál is inkább szükség van, mert egyre szaporodnak a biztosítási termékek, a befektetési típusú életbiztosítások, emelkedik a biztosítási kultúra s egyre több szereplője lesz a biztosítási piacnak. Igyekszik felszámolni az ezen a téren mutatkozó – sokszor nagyfokú – bizonytalanságot. A piaccgazdaságban a kötelező társadalombiztosítása rendszere mellett működő biztosító társaságok profitorientált vállalkozások; ügyfeleik a biztosításokkal kívánják csökkenteni kockázataikat. A szerző a biztosításokat érintő jogszabályok rendelkezéseit vizsgálva nyújt segítséget az adókötelezettségek szabályszerű teljesítéséhez. Ismerteti ezért a Polgári Törvénykönyv (1995. évi CXVII. tv.) által szabályozott biztosítási jogviszonyokat, a kockázatokra kiterjedő biztosításokat s azok adótörvényekkel való összefüggéseit. Felhívja a figyelmet arra, hogy a biztosítási jogviszonyok és a tartalmi elemek tisztázása után a tőlük elvárható szakmai pontossággal kell fogalmazniuk; ennek előfeltétele a naprakész, magas szintű szakmai felkészültség.

Részletesen megismerjük a könyvből a személyi jövedelemadónak a

biztosításokból származó jövedelmekre vonatkozó szabályait a díjfizetés, az adókedvezmények és a biztosító társaságok kifizetései területén az egyéni vállalkozókra vonatkozó biztosítási szabályokkal együtt. A 3. fejezet az üzleti biztosításokat is érintő legfontosabb társadalombiztosítási fogalmakat és szabályokat tartalmaz. Az egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettsége olyan jövedelmek után áll fenn, amelyek nem részei a járulékalapnak, vagy ha részei ugyan, de nem tartoznak a társadalombiztosítási jogviszonyba. A kifizetőnek tehát nem kell társadalombiztosítási járulékot fizetnie, azonban 11%-os mértékű egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettsége keletkezik. A díjfizetési kötelezettség keletkezhet a díjfizetés időpontjában és a biztosító kifizetéséből származó jövedelmek után.

A foglalkoztatásról szóló 1991. évi IV. törvény a munkaadói és a munkavállalói járulékkal kapcsolatos kötelezettségeit is szabályozza. Szó van itt a munkaadói járulékfizetési kötelezettség, valamint a munkavállalói járulék és a biztosítási díj kapcsolatáról. A kifizető által fizetett biztosítási díjból származó jövedelem után nem kell szakképzési hozzájárulást fizetni.

Az üzleti biztosítások számviteli elszámolásaiban az élőmunka-költségekkel összefüggő biztosításokat személyi jellegű ráfordításként az egyéb személyi jellegű kifizetések közt kell kimutatni. Egyéb követelés-ként kell azonban szerepeltetni ezeket a biztosításokat, ha a biztosítási szerződésben a gazdálkodó szervezet a kedvezményezett. A gazdálkodó vagyona, tevékenységére vonatkozó biztosítások, a kockázatokból eredő károk enyhítésére kötött biztosítások díját a bekerülési érték elemeként vagy egyéb szolgáltatások értékeként kell kimutatni. A magánszemélyekhez kapcsolódó vagyon-, felelősség- és egyéb biztosítások az egyéb személyi jellegű kiadások közt számlandók el. Amennyiben a biztosítás más gazdálkodó szervezet érdekkö-

rébe tartozik, akkor azt úgy kell elszámolni, mint a saját érdekkörébe tartozó biztosítások díjait. Amikor a gazdálkodó szervezet más személyek által kötött biztosítások díjának fizetését vállalja magára, akkor az átvállalt kötelezettség (tartozás) általános szabályai szerint kell eljárni. A továbbiakban megismerjük a gazdasági tevékenységgel összefüggő biztosítások, a sajátos biztosítási konstrukciók, a kifizető javára kötött biztosítások, a szerződés módosításokból eredő kedvezményezett-váltások stb. elszámolási szabályait. Szó van a könyvben a befizetett biztosítási díjak időbeli elhatárolásáról is.

A szerző foglalkozik az üzleti biztosítások és a társasági adó, az általános forgalmi adó, valamint az adózás rendjével foglalkozó törvény kapcsolataival. Végül pedig összefoglalja az egyes biztosítási konstrukciók adózási és elszámolási szabályait, a változatok szempontjait. A legjellemzőbb biztosítási termékek és konstrukciók adózási és elszámolási szabályait táblázatokban szemlélteti.

R. I.

Dr. Bíró Lajos – Dr. Kincses László – Kiss Mária – Németh Istvánné – Dr. Rigó János – Sarkadi László – Sarkadiné Bonczos Piroska – Varnyú Mária

MINŐSÉGÜGY A KÖZÉTKEZTE- TÉSBEN

Élelmezési menedzserek kézikönyve

SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt.,

Budapest, 2001. 322 p.

A Gazdálkodási Kézikönyvek sorozatában megjelent összeállítás az élelmezési üzemek magasabb szintű biztonságos vezetéséhez, a hatékonyság növeléséhez, az egészséget elősegítő és megőrző élelmezés megva-

lósításához ad útmutatást. Ezen túlmenően a felsőfokú élelmezési menedzserképzés tankönyve eredményesen felhasználható az élelmezésvezetők továbbképzésénél is. Tartalmazza a táplálkozás és az egészségügy összefüggéseinek leírását, a szükséges szervezési-vezetési, a humán- és marketing-menedzsment, valamint a minőségügyi ismereteket, a gazdasági ügyvitel és a jogi szabályozás tudnivalóit. „Olyan új ismeretek elsajátítása, mint az élelmiszerbiztonság, az élelmiszer-minőség, a szervezési és vezetési stratégia, a számítógépes informatika az élelmezés irányításában, a jogi és etikai ismeretek, a humán és marketing menedzsment, az élelmiszertörvény, a vendéglátásra és közétkeztetésre vonatkozó jogszabályok ismerete képezik a magasabb szintű élelmezésvezetői munka alapjait.” – olvashatjuk a kézikönyv Előszavában.

Először a helyes, kiegyensúlyozott táplálkozás megvalósításának a módját, majd az élelmiszerekben előforduló szennyeződések, továbbá az egyes élelmiszerek minőségi értékelését tárgyalják a szerzők. Képet kapunk a magyar lakosság táplálkozási szokásainak vizsgálatáról, és a hazai élelmezésvezető képzés helyzetéről, fejlődéséről éppúgy, mint az élelmiszerekre és a közétkeztetésre vonatkozó jogszabályokról. A szervezési és vezetési ismeretek a vezetés funkcióit, struktúráját, a konfliktusok kezelését és a vezetői szerepekkel járó követelményeket foglalják magukban. Tartalmazzák a kommunikációra, a vezetési stílusra, a munkahelyi motivációra és az ellenőrzésre vonatkozó tudnivalókat is.

A szervezetnek négy alapvető termelési tényezővel, erőforrással kell számolniuk: a pénzzel, a munkaerővel, a technológiával és a piaccal. A vállalat legértékesebb vagyona a megfelelően képzett ember mint erőforrás; az emberi erőforrás menedzsmentnek az alkalmazottak leghatékonyabb foglalkoztatását kell bizto-